

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 30.

V Ljubljani, v sredo 6. februarija 1889.

Letnik XVII.

+ Cesarjevič Rudolf.

Mnogo je že pretrpel dobrotljivi naš vladar dolgo vrsto let, odkar sedi na prestolu slavni svojih cesarskih pradedov. Kruti sovražniki so pustili krasne dežele habsburške krone, politični viharji so stresali širno državo, a gotovo nobena nesreča in tuga ni tako ranila očetovskega srca Nj. Veličanstva, kakor nenadna smrt edinega mu sina. Najtužnejši dan v njegovem življenju pa je bil večerajšnji, ko so prenesli cesarjevičeve telesne ostanke v mrzlo rakev kapucinske cerkve. Mnogo milijonov sre je pošiljalo večeraj gorke molitve k Vsegamogočnemu, naj podeli tolažbo in moč presvetlemu cesarju, ranjenemu sru cesarske matere, nesrečni vdovi in večni mir cesarskemu sinu.

* * *

V nedeljo zvečer ob 1/2 10. uri so truplo prenesli v dvorno župnijsko cerkev. Truplo je blagoslovil dvorni župnik dr. Mayer z obilno azistencijo. Mrtvaški sprevod se je vršil po določenem redu iz cesarjevičevega stanovanja v dvorno cerkev, kjer sta pričakovala truplo dvorni nadhišnik princ Hohenlohe in grof Hunyady. Že zgodaj zjutraj v ponedeljek zbirale so se množice ljudstva v obližji Josipovega trga, kjer so stali vojaki na straži. Cerkev je bila črno preprežena. Na črnih prtih altarjev so ležali cesarjevičevi grbi. Duhovniki so klečali pri altarji. Pod črnim baldahinom je bil postavljen mrtvaški oder. Poleg odra so bili razstavljeni mnogi redi cesarjevičevi. Ob mrliču so bili položeni venci Nj. Veličanstev, cesaričinje Štefanije, nadvojvodinje Marije Valerije in princesinje Gizele. Na desni strani odra sta ležala venca princa in princesinje Valeške, na levi strani nemškega cesarja in kralja Milana. Mnogi drugi venci so bili položeni v treh dvoranah

cesarjevičevih. Truplo je ležalo v generalski uniformi, na rokah so bile bele rokavice.

Velikanske množice so se valile po raznih ulicah proti Josipovemu trgu in cerkvi, da bi videli zadnjič cesarjevičev obraz. Gneča je bila grozna, več oseb so ranili. K pogrebu je prišlo mnogo generalov in deputacij. Avstrijski državni zbor so pri pogrebu zastopali z ozirom na tesni prostor predsednik dr. Smolka, podpredsednika vitez Chlumecy in Otokar Zeithammer, načelnik združene nemške levice dr. pl. Plener, načelnik češkega kluba dr. Rieger in knez Liechtenstein. Dalje so prišli ogerski ministri Tisza, Csaky, Széchenyi in Fabinyi, predsednik górenje zbornice Vay in zbornice poslancev Pechy, 60 poslancev in več deputacij.

Krsto so večeraj položili v kapucinsko rakev blizo starega očeta nadvojvode Franca Karola in stare matere nadvojvodinje Sofije. Zadnji cesarjevič je bil tu k večnemu počitku položen sin Karola VI., nadvojvoda Leopold, s katerim je l. 1716. izumrl moški rod Habsburžanov.

Cesarica Ana, soproga cesarja Matije, je položila temeljni kamen kapucinski cerkvi in cesarski rakvi, kamor so l. 1632. prenesli njeno in njenega soproga trupli.

Že pričetkom 18. stoletja je bila rakev pretesna in cesar Leopold I. jo je l. 1701 razširil. Ker pa je bila tudi ta preozka, je cesarica Marija Terezija sklenila poleg stare narediti novo rakev za cesarske člane habsburško-lotrinške hiše. Prva iz te hiše je bila pokopana nadvojvodinja Ana Karolina l. 1741. V desetih letih je prišlo v rakev osem mrličev, med temi cesarica Elizabeta Kristina, soproga cesarja Karola VI.

Zadnji mrlič, ki so ga položili v rakev kapucinsko, je bila nadvojvodinja Henrijeta, hči nadvojvode Karola Salvatorja, ki je umrla dne 12. avgusta 1886.

Cesarjevič Rudolf je stointrinajsti Habsburžan, ki leži v tej rakvi. Tu leži tudi njegova dveletna sestrice nadvojvodinja Sofija, ki je umrla l. 1855.

Omeniti hočemo, da je tu pokopana žena, ki ni cesarskega rodu, ta je vzgojiteljica cesarice Marije Terezije, grofinja Karolina Fuchs, rojena Molart.

* * *

Ako roka božja kaznuje narode, blagoslavlja jih ob jednom ter povzdiguje duha nad vsakdanje življenje. Tudi ta nesreča oblažila bode duhove. Bolečina, ki vse zadene, sprijazni nasprotnike in zjedini k višjim idejam. Taka občna bolest nas opominja minljivosti življenja in njegove vrednosti. Tudi sedaj bode Avstrija v nesreči zmagala sebe in poravnala mnoga nasprotja. V nesreči je Avstrija postala trdna in močna. Kakor trdna skala je Avstrija stala proti sovražnim navalom Turčinov, Francozov, Lahov in Prusov. Premenili so ji vnanje lice, a utrdili njeno notranjo moč. Kje so Turki, Bourboni in Napoleonidi? Veter jih je razpršil kakor pleve, Avstrija pa stoji trdna in nepremakljiva. V trdnem upanju smemo tudi danes reči: Austria erit in orbe ultima!

Domoljubje.

I.

△ Ni je dandanes ne v Slovenceh ne drugod besede, katero mnogi ljudje bolj zlorabijo, kakor domoljubje ali ljubezen do domovine. Mnogi so, ki imajo vedno na jeziku rodoljubje, domoljubje, domovinsko ljubezen, in kakor se že glasé razni izrazi tega pojma, a vendar mu iz vsakega žepa molí sebičnost in čistizelnost. V navadnem življenju pravijo, da so one gospodinje najboljše, o katerih najmanj govoré, isto velja o domoljubji. Bili so časi, ko so malo govorili o domoljubji, a več storili za dom in državo, ko sedanji mehkužni svet, ki tiči do grla v mlaki materijalizma. Isti še nikakor ni pravi, požrtvovalni domoljub ali patrijot iz prepričanja, ki ti na ulicah in v krčmah, v železničnem vlaku in v šoli, pri slavnostih in drugih prilikah na vsa usta govori o „sladki“ ljubezni domovinski. Ti iščejo le slave in časti od slepe množice in mnogo kadila od vdanih in hvaležnih jim časnikarjev. Tudi tu veljajo besede

LISTEK.

Bohinjske črtice.

Bohinj! Kolikokrat se zdaj sliši, piše in bere ta beseda, ki je bila nekdanj malo znana s krajem vred, omikancem slovenskim pa le po Preširnovem „Krst pri Savici“. Zdaj slovi Bohinj ne le po hribolazcih in družih zasledovalcih veličastnih, divjeromantičnih naravnih posebnosti, marveč tudi v drugem oziru obrača pozornost in oči ne le z bližine, tudi z daljave ná-se, akoravno je bil še začetkom tega stoletja „zadnji kot zemlje kranjske“.

Pa ne bojte se, da bi bil teh črtic namen kako suhoparno zemljepisno slikanje te zanimive doline in suhoparno naštevanje njenih posebnosti, ker v tem so me davno že drugi prekosili. Mojim črticam namen je le, kolikor mogoče pokazati Bohinj tako, kakor z daj živi, trpi, se veseli in pòje.

Znano bode, da se od krasnega Bleda, „raja kranjskega“, pride v zahodno stran po „Štengah“ v petih urah peš v Bohinj. „Štenga“ pa so ozka dolina, po kateri si med strmimi gorskimi velikani in trdim skalovjem sili pot bistra bohinjska Sava, puščajje le toliko prostora, da se more nad njo, ob

nji in čez njo viti zdaj res skoro vzgledna cesta tam, kjer so bile o francoskem nasilstvu ozke steze. Skozi te „Štenge“ je zdaj poštna cesta za vsakdanjo vožnjo, razven tega pa še — telegraf, ki veže ta zakotni kraj s svetom, celó z Ameriko in še daljnimi kraji.

„Bohinj“ ni kaka vas, to je le ime za vso, v dve polovici razklano dolino; takih imen je pri nas veliko, n. pr. Struge, Vipava, Bizeljsko itd. Bohinj ima tri fare, Bistrico, Srednjo Vas in Koprivnik. Ali — kakor sem že omenil — moje črtice ne bodo zemljepisne, marveč skusil bom pokazati in naslikati Bohinj vzlasti za obiskovalce, katerih dandanes iz vseh krajev, domačih in tujih, čedalje več prihaja v ta gorati kraj. Zato začnem kar po navadi popotnika, ki se pripelje tje s poštnim ali drugim vozom, ali pa jo primaha peš skozi „Štenga“.

Predno se mu odpre dolina, pride v vas „Nomen“ (nemški „Neuming“ — od kod ime? — ne vem). Tam že so hiše zidane in z „diljicami“ krite. Če se pelješ, mečejo ti otroci na voz razne gorske cvetlice pričakujoč, da bo zá-nje iz voza priletelo kaj malega okroglega. Potem prideš memo posameznih hiš na Bitinje, kjer je neki na gričku stal Črtomirov grad. Bitinjska vas je dolga; vse hiše in selca, kar jih vidiš od Nomena, spadajo

pod njo, celó Nomen, ker so hišne številke zaporedoma, nepretrgane. Na Bitinjah je romarska cerkev in tudi semnji, zvonovi veliki in vbrani. Kmalu prideš čez savski most in si na Bistrici.

Bistrica je največa vas v Bohinji, ponosno stoji tam veličastna cerkev sv. Nikolaja, zidana po velikem trudu sedanjega gosp. župnika J. Mesarja z znano že nezgodo. Prideš ali pripelješ se v vas, zidano ob obeh stranéh Bistrice, ki je gonilna moč tamošnji tovarni (livarni). Vas ima čisto bohinjski obraz, o katerem bom govoril pozneje. V sredi vasi je pošta, kjer te poštar in njegova rodovina prijazno pozdravijo in ti postrežejo s tem, česar je popotniku treba. Telegraf pa je pri tovarni ali „gradu“, kakor se je temu posestvu nekdanj rekalo. Bistrica je v spodnji dolini, od tod drži dobro uglajena cesta do jezera, peš prav dobro uro.

V zgórenjo dolino, farno Srednjo Vas, ukreneš brž pri Bitinjah po gladki, a strmi cesti čez „Korito“ v desno stran. To ti je samemu nekaka presamotna in — skoro bi rekel — strašilna struga, na obeh stranéh strmo, grozeče skalovje, cesta je vsiljena v skalnate stene, spodaj pa buči potok Jereka, ki žene dva nekako drzovito stavljen lesena mlina. Ta cesta ni stara, prej je bila cesta v górenjo dolino le preko jezera, tu pa le hribovska

papeža Pija IX.: tej lepi in pomenljivi besedi treba je dati zopet pravi pojem.

Smelo trdimo, da je v sedanjem prosvetljenem, omikanem in naprednem stoletju manj rodoljubja, kakor v katerem-koli srednjega veka, skoravno je opevajo pesniki in skladatelji v navdušenih pesnih in slavé v nežnih skladbah. Saj so znana imena pesnikov, ki so v najlepših umetvorih opevali domovinsko ljubezen, ki živi v pravem srci človeškem. In vendar so ravno ti pesniki bili izdajalci svojega rodu in vladarja ter so domovino izdajali sovražnikom. Ali ni tak človek podoben tatu, ki kriči in besni, da bi dokazal svojo nedolžnost? Koliko je morala že pretrpeti domovina zaradi „rodoljubja“ svojih sinov, koliko izdajic in lizunov je že ona plačala s svojimi žulji, koliko repotrescev hodi javno v plašnih rodoljubja, ki pa polnijo tega plašča brezdanje žepé z njenimi dohodki! Kaj je torej pravo domoljubje?

Ljubezen do domovine ima prvo podlago v naravnem čustvu. Človek že na svet prinese ljubezen do domovine. Ljubi deželo, kjer je bil rojen in vzrejen, kjer je preživel vesele in žalostne ure. V domovini vsakdo navadno preživi leta mladosti; vsaka njiva, travnik, grič, drevo in grm, vsak prostor ga spominja na brezskrbna leta otroška. Kakor ljubi riba vodo, ptič zrak, lev peščeno puščavo in srna zeleni gozd, tako ljubi v višjem pomenu človek zemljo, na kateri je bil rojen. Poleg tega ga še tisoč vezi veže na rodno mu zemljo. Kdo se ne spominja z nepopisnimi čustvi male vasice, kjer mu je tekla zibelka!

Domovinska ljubezen je torej naravna krepost človekova. Zato pa najdemo to krepost pri vseh narodih, pri omikanih starega in novega veka, in pri divjakih, ki se po vnanjem življenju malo ločijo od živali. Divji narodi, ki se na vnanje le po govoru in hoji ločijo od živali, imajo tako globoko ljubezen domovinsko, da posamezne osebe na tuji zemlji, pod drugim obnebjem mrjó, kakor cvetice, ako je odtrgaš od stebila. In to je ravno čudno pri domovinski ljubezni, da ni odvisna od lepote ali bogastva domovine.

Naravno je, da Italijan, Francoz, Španjec ali Avstrijec ljubi svojo domovino, ker je v resnici krasna in lepa. A čudno se nam zdi, da zamorec ljubi svojo peščeno domovino, kjer afriško solnce žgé in peče, kjer divje zverine in strupene kače zalezujejo človeka, ali da Eskimo ljubi ledene goré mrzlega severa. Celó pri nas lahko opazujemo ljudi, da tem bolj ljubijo svoj rojstveni kraj, čim bolj je oddaljen od šumečega sveta. Kakor znano, tudi srčneje ljubijo ljudje svoje domovje, kolikor višje stanujejo v gorah, na zelenih livadah, kjer brije čisti gorski zrak. Ljudje so pesniški: v temnih gozdovih jim bivajo duhovi, ki so z njimi v vedni dotiki in je várujejo okuzenega zraka dolinskega.

Ker pa je domovinska ljubezen naravna krepost, tudi ni odvisna od vere. Protestant ravno tako lahko ljubi svojo domovino, kakor katolik ali Turek. Nekrščanski narodi, n. pr. Grki in Rimljani, so tako ljubili v besedi in dejanju svojo domovino, da smejo posamezniki še sedaj biti vzori domoljubov.

Ko so Grki še ognjevito ljubili svojo domovino,

cveteli ste umetnost in veda. Isto veljá o Rimljanih. Ko pa je pri njih pojemal ogenj domovinske ljubezni, propali so in naredili prostor mlajšim narodom. Domovinska ljubezen je zginila iz src, v katera so se vselile prevzetnost, požrešnost in enake slabe lastnosti, da so konečno domovino prodajali za čast in denar.

Krščanska vera, božje razodenje pa je posvetilo in pojasnilo domovinsko ljubezen. Ravno krščanska vera najbolj pospešuje in goji pravo domoljubje. Ta resnica je tako jasna, da moremo trditi, da le veren narod ima pravo domoljubje. Kdor tají, da vera ovira domoljubje, ta je velik nevednež ali zlobnež.

Vera zahteva, da ljubimo domovino in delamo za njen blagor po svojih močeh. Vera nas uči, da nismo dolžni domovini hvale le zaradi naravnih darov, temveč da je ona tudi kraj, kjer smo prejeli sveti krst in z njim nebeske darove. Veren človek mora torej gojiti večjo ljubezen in spoštovanje do domovine kakor divjak. Kakor otrok govori z večjo ljubeznijo o očetu, ki mu je poleg hrane in obleke preskrbel tudi dobro vzrejo, tako govori tudi kristijan o domovini, kjer je pričel spoznavati Boga.

To resnico spričuje zgodovina. Ravno v srednjem veku nam zgodovina našteva več pravih domoljubov, ker so ljudje imeli še živo vero. In poglejte sedanje Tirolce ali druge prebivalce goratih pokrajin: tu še živi prava domovinska ljubezen, ker ljudje še niso pozabili Boga in njegovih resnic.

Kdor hoče torej biti pravi domoljub, ta naj skrbi, da narod ohrani vero svojo. Kdor pa javno ali tajno narodu ruje vero iz srca, ta je izdajalec naroda in ne domoljub.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. februarja.

Notranje dežele.

Predvčeraj je bila gneča pri dvorni kapeli, v kateri je ležal *prestolonaslednik Rudolf*, tolika, da je bilo ranjenih 32 oseb. Tudi včeraj je morala neki prostovoljna rešilna družba v dvajsetih slučajih posredovati, vendar ni bilo večje nesreče. Dobro poučeni krogi trdijo, da je prestolonaslednik svoji cesarski materi pismeno naznanil vzroke, ki so ga gnali v smrt. Dvoru bližnji krogi trdijo, da se je moralo v osodepolni noči v gradu Meyerlingu nekaj pripetiti, kar je bilo povod prestolonasledniku, da je smrtno orožje sprožil proti svoji glavi. Cesarčinja-vdova Stefanija se je bajé izjavila, da hoče ostati na Dunaji pri svoji ljubi hčerki, cesarju in cesarici, s katerimi jo je še tesneje zvezala grozna nesreča. Tujcev je prišlo k pogrebu na Dunaj blizu 120.000. — Dunajsko državno pravdnništvo je pariški „Figaro“ zaplenilo, ker je objavil troje govoríc o Rudolfovi smrti.

Vnanje države.

Srbski listi se s toplimi besedami spominjajo prestolonaslednika Rudolfa. „Srpska Nezavisnost“ slavi njegove izborne lastnosti, „Odjek“ povdarja posebno njegovo resno slovstveno delovanje ter ga imenuje izredno prikazen, katerega smrt pomeni nepovračljivo izgubo. Enako se izjavljata tudi „Videlo“ in „Dnevni list“. — V kratkem bo neki že imenovano novo ministerstvo. Kot ministerski predsednik se imenuje general Sava Gručić, vodja radi-

kaleev; portfelj zunanjih zadev bo dobil Mihael Gjorgjević, tudi odločen radikalec. Sramotno se je torej ponesrečil poskus dosedanjšega ministra zunanjih zadev, Mijatovića, da bi se z navideznim izstopom iz naprednjaškega tabora vtihotapil v radikalno ministerstvo. Za ministra notranjih zadev kandidujejo radikali Kosto Tavšanovića, vendar so pri tem zadeli na zapreko in pomisleke pri kralju. Zatrjuje pa se, da bo novi kabinet strogo radikalen.

Mati bolgarskega princa Ferdinanda, princesinja Klementina, je odpotovala s spremstvom na Dunaj k pogrebu. Princ jo je spremlil do meje. Na kolodvoru so se pri njenem odhodu zbrali vsi ministri ter jo je pozdravil tudi avstro-ogerski poslanik.

Pruskemu deželnemu zboru je došel postavni načrt o povišanju kronine dotacije. Nagibi opravičujejo načrt nastopno: Dosedaj se je za letno rento kraljevo v iznesku 12,219.000 mark plačevalo iz državnih sredstev le 4,500.000 mark, ostali iznesek pa se je moral pokriti iz dohodkov raznih fidejkomisnih posestev. Ker pa se je jako podražil živež, ker je sedaj s prusko krono spojena tudi nemško-cesarska krona in so postale potrebščine za reprezentovanje večje, dovoli naj se na leto nadaljna renta 3,500.000 mark. — Predloga se bo sprejela, toda ne enoglasno, ker jej ni naklonjen eden del prostomisljenikov.

O novi *francoski* volilni postavi je dosedaj znano nastopno: Postavni načrt Floquetov razveljavlja člane 1, 2 in 3 zakona z dne 16. junija 1885, ki uvaja skrutinij po zapisnikih; nadomestuje je s postavo z dne 30. novembra 1875, zadevajočo posamične volitve. Vsako okrožje, ki nima več nego 100.000 prebivalcev, voli enega poslanca, kjer je več nego 100.000 prebivalcev, dva poslanca, itd. Vsako okrožje se deli v toliko volilnih okrajev, kolikor ima po 100.000 prebivalcev, oziroma kolikor poslanec voli. Po postavi iz leta 1875 je bilo leta 1881 izvoljenih 557 poslancev; ker se je od takrat pomnožilo prebivalstvo, volilo se bo 17 poslancev več, to je vsega skupaj 574 ali 10 manj, kakor jih sedaj broji zbornica.

Angleški vojni minister, mr. Stanhope, je imel na shodu liberalnih unijoncev v Briggu govor, ki bi bil gotovo po celi Evropi vzbudil največjo pozornost, ako ne bi bila tragedija v naši cesarski hiši potisnila v kót vseh političnih vprašanj. Stanhope je rekel: Znam ceniti prednost, katero ima Anglija od svoje lege kot otočje. Slep pa bi bil oni, ki ne bi z vso skrbjo opazoval dogodkov na evropskem kontinentu in ne bi videl, da visi nad evropskim obzorjem črn oblak, ki se bo prej ali slej izlil v vojsko, grozno vojsko, kakoršne dosedaj ne pozná Evropa. Orožne priprave vseh držav dokazujejo, da bo bodoča vojska ena najkrvavejših in najgrozovitejših cele svetovne zgodovine. Dal Bog, da se posreči angleškimi državnikom srečno rešiti domovino iz te nesreče. — Neprijetni vtis tega ministerskega govora povišujejo še pesimistični dostavki londonskega poluuraadnega časopisja, ki pravi: Angleški parlament bo dovolil potrebne kredite brez pritiska; mr. Stanhope-ju morajo biti tedaj posebne okoliščine znane, ako hoče opravičiti svoj razburjajoči govor.

Dosedaj se je v liberalnih listih vedno z nekim zmagovalnim ponosom naglašal srečni finančni položaj „zdržene“ *Italije*. To je sedaj pri kraji. Namesto prijetnega „al pari“ se je pokazal primanjkljaj. Dne 3. t. m. je Perazzi, minister državnega zaklada, zbornici razložil svoje poročilo. O tem poroču v tem oziru gotovo zanesljiva „N. Fr. Pr.“: Leto se boče zaključilo s primanjkljem 191 milijonov, in ako se priračunijo vsi nepokriti izneski od leta 1882 do konca junija t. l., katere boče potrebovala državna blagajna, iznaša primanjkljaj 461

steza. Sivo skalovje mrzlo vpliva na popotnika, ki si skoro ne upa ozreti se kvišku, boječ se, da bi se zdaj in zdaj utrgala grozeča skala, kakoršnih je videti ob cesti in v strugi penečega se, na videx pohlevnega potoka.

Ta samota pa ni dolga, kmalu se ti pokaže siva cerkev sv. Marjete v Jereki; tam ima cesta rogovile, na levo proti Srednji Vasi, na desno gori na Koprivnik, kjer je bil — kakor znano — prvi župnik naš pesnik Vodnik. Le strmo je gori, ker je Koprivnik najviša župnija na Kranjskem, proti Srednji Vasi pa je cesta, pač ozka, a vendar ravna. Brž si v Češnjici ali marveč med njenimi stogi (kozolei), katerih je cela ulica.

Češnjica je velika vas, nastavljena, kakor vse v tej dolini, ob bregu in v breg, ker ljudje niso marali pičlega polja zadelati s poslopji in vasmí. Skoro vsaka hiša je torej zidana ali stavljena tako, da se vidi, kakor bi sedel „pes v bregu“. Ker stojé vse hiše te vasi ob cesti, je vas silno dolga; in ker z gorá teče več potokov, katerim so naredili ali nasuli visoke struge, je prav neprijetnih mostičev, da ponoči ne pešec ne voznik ni prav varen. Pa temu ni pomoči, drugače bi jim hudourniki vse razdjalí. Pod vasjo proti Srednji Vasi je močvirno, najboljši stan za žabe, katerih po bohinjskih bistríh

vodah ni. Vendar bolje, da ponočnemu popotniku nagajajo žabe, kakor psi, n. pr. posebno v Udmatu pri Ljubljani; v Češnjici menda ni nobenega psa, vsaj nad mano ni zalajal nobeden ne ta in ne drugi pot.

Od Češnjice do Srednje Vasi je le bohinjski skók, to je, kedar v Srednji Vasi zazvoni ob 3/4 na kolikor koli, Češnjičani maše ne zamudé. (Morda je ravno za te Češnjane in Studorce vlit zvon, ki vabi ob 3/4 na toliko in toliko.)

A stopivšemu ti iz Češnjice prikaže se tam pod hribom vzvišen zvonik s cerkvijo sv. Martina. Kmalu si tam. Vas čeravno je stara fara, nima toliko hiš, kakor podružnica „pri fužini“; zelo je skopičena, prične se vendar s priprosto hišo, katero lepša podoba Križanega, za njo pa — gnojišče pred hišo. Potem je dvoje znamenj, eno Jezuščkovo, a dalje — na glavnem trgu — lepo znamenje Matere božje pod košato lipo; zraven je pa korito za napajanje živine in cev za ljudi.

Naj tu kar naravnost izpovem se neke čisto kratke dogodbe ob tem lepem znamenju. Pred par leti je bila ta zidana votlina prazna, v nji je bil pripet le boren božji križ. Takrat sem jaz v „Slovencu“ opomnil, in nasledek je bil, da so popravili in okrasili znamenje ter postavili vánj res lepo podobo

Matere božje, pa še drugače vse okrasili, da je res lepota vasi. A kaj se meni pripeti ob tem znamenju! Grem s prijateljem ves zajeden v pogovor memo znamenja — ne odkrivši se, ker ga nisem zapazil. Kar začujem za sabo precéj izdaten bohinjski glas: „Ej no! Prej je zabavljaj, da nimamo nič v znamenju, zdaj pa, ko imamo tako lepo Marijo, se še odkril ni.“ To me je hudo zadelo, a rekel — kaj bi? Prava je bila moževa, pri takih prilikah vdari se človek ob prsi.

Pa zdaj smo še v Srednji Vasi, ki je tudi do malega v hrib zidana vsaj z zadnjim koncem hiš. Cerkev sv. Martina — škofa — je jako impozantna, do nje je z vasi 197 kamnitih stopnic; razun tega pa pot na okoli. Pa to vse bom že še nadrobneje popisal, ker vse dosedanje je le nekaj uvod „črticam“, ki se bodo pričele šele prav za prav iz srenjakega farovža, ki je globoko pod cerkvijo. Tam je moj „glavni stan“, od koder se vršé vse „ekspedicije“. To poslopje, dosti obširno, zidal je prejšnji gospod župnik Luka Porenta doli ob konci vasi, da je popolnem na miru.

Tukaj sem takorekoč doma. (Dalje sledi.)

milijonov. Te ogromne svote država ne bode mogla poravnati z državnimi papirji. Minister Perazzi je nasvetoval, naj se porabi v ta namen penzijski zaklad 240 milijonov, pokojnine pa naj se odslej leto za letom neposrednje izplačujejo na podlagi proračunov iz državne blagajnice. Primanjkljaj leta 1890 iznaša zopet 95 milijonov. To poročilo o financah „srečne“ Italije je jako poparilo državne poslance, tembolj, ker so prvi pot čuli golo resnico. Crispiju in državi menda niso posebno dobro teknila zaplenjena cerkvena posestva.

Rumunska zbornica in senat sta priredila povodom smrti cesarjeviča Rudolfa sožalni izjavi. Skupno časopisje brez izjeme sočutno omenja žalostnega dogodka v Meyerlingu.

Izvirni dopisi.

Iz fare trnovske na Notranjskem, 4. februarija. Kakor povsod po širnej Avstriji, tako je tudi pri nas tužna vest, katera nam je došla v sredo zvečer, vse ljudstvo grozno pretresla in razžalostila. Ljudje se o drugem ne pogovarjajo, kakor o strašnej nesreči, katera je zadela presvetlo cesarsko hišo in vso Avstrijo. Časniki romajo iz roke v roko, vsak bi rad bral, vsak bi rad zvedel, kako in kaj je bilo, in vsem navdaja le jedna želja srca, vsi gorko Boga prosijo, da bi Vsegamogočni potolažil in ojačil presvetlega cesarja, da bi mogel pogumno in vdano prenašati grozni udarec, kateri ga je zadel, da bi Avstrija srečno prestala nezgodo, s katero jo je previdnost božja obiskala.

Danes Vam nimam iz našega kraja nič veselega poročati. Mnogo je Vaš list vže pisal o kugi žganjepitja, ter ljudi z gorkimi besedami svaril, naj se varujejo te grozne strasti, katera povprek več ljudi pokonča, kakor jih konča vojska in kužna bolezen. Pogostoma nam „Slovenec“ pripoveduje, kako se je ta ali oni ponesrečil, kako je celó življenje zgubil zaradi grde pijanosti. Beremo tudi včasih, kako se tu in tam ustanavljajo „družbe treznosti“, katere so našemu ljudstvu neizrečeno koristne, katere bodo naš narod propada rešile, kakor so otele nesrečni narod irski pogina. Brali smo tudi v „Slovencu“, da se v bistriškem okraju primeroma mnogo manj žganja in špirta izpije, kakor v drugih okrajih, posebno gorejskih, da je mnogo manj grdih žganjepivec, kakor drugod. To je sicer resnica, pa vendar se dogajajo tudi pri nas prav žalostni dogodki. O takem žalostnem slučaju Vam hočem danes poročati.

Bil je v Bistrici človek, kakih trideset let star, ne sicer hudoben, pa strasten žganjepivec. V pijanosti je bil pred nekimi meseci okna pobil nekemu posestniku. Zaradi tega je bil po porotnikih obsojen na štiri mesece ječe, katere je tudi nedavno prestal v Ljubljani. O novem letu se je povrnil na dom. Videti je bil ves drugačen, ves premenjen in poboljšán. Tudi njegova zunanost je bila bolj čedna; obnašanja je bil bolj priljudnega, vzrok temu je bilo to, ker ni v ječi skozi več časa imel prilike, nalivati se s špiritom. Pripovedoval je tudi, da je bil tamkej večkrat pri sv. maši, da je poslušal ginjaive govore, lepo petje v kapelici, da je celó opravil veliko spoved in prejel sv. obhajilo, ko vže več let prej ni bil te sreče deležen. Djal je dalje: „Ves zadovoljen in miren sem sedaj; drugače sem začel živeti, nič več nečem pijančevati!“ Vsakdo, kdor ga je tako slišal govoriti, mislil si je, da bode vendar morebiti z božjo milostjo mož-beseda, da bode svoj sklep izpolnil. Res je tudi nekaj časa bolj marljivo delal in manj pil; bil je na videz bolj trezen. Zatorej se je vsakdo začudil, ko je nekega jutra zazvonilo, ter se je raznesel glas, da je X. v pijanosti nagle smrti umrl. Opijanil se je z žganjem, popolnoma pijan je v temi domov korakal, na tem kratkem potu je nesrečno padel ter se hudo po čelu pobil; mnogo krvi mu je odteklo. Še le pozno v noči so ga na dom prenesli, kjer je nepreviden izdihnil dušo. Zakaj sem to tužno zgodnico obširno opisal? Zato, da sem navedel nov dokaz, kako redko, skoro neslišano je, da se strasten žganjepivec poboljša, in zato, da sem dokazal z vzgledom, v kako žalostno smrt pripelje nesrečna pijanost zgubljenega človeka.

Gotovo težak odgovor bode morali dajati oni, kateri dajejo znanemu pijancu piti opojne pijače, ali mu vsaj ne branijo, da se v njihovej hiši vpijani, ter potem brez skrbi pustijo, da se omamljen nesrečnež domov opotavlja. Še za domače živinče mora človek skrb imeti; koliko bolj za krščenega človeka. Tudi s pijancem moramo usmiljenje imeti!

Zime smo letos pri nas do sedaj malo imeli; snega skoro nič. Le huda burja je krog novega

leta nekaj dnij hudo razsajala. Vozove na cesti je prevračala, hišam strehe razdevala, dimnike podirala, debela drevesa lomila in ruvala. Stari ljudje malo tako hudih viharjev pomnijo. Burja je rodovitim njivam, ker so ravno suhe bile, mnogo dobre vrhne zemlje odnesla, ter žitom koreninice odkrila, tako, da je skrb opravičena, da bodo letos žita malo. Le pod debelo sneženo odejo lepo pšenica zeleni. Mogoče, da bode druga polovica zime bolj vlažna, bolj snežena, ker zima rada nadomesti, kar je zamudila.

X. Y.

Trgovska in obrtniška zbornica.

V.

VIII. Gosp. zbornični svetnik J. Žitnik poroča, da je c. kr. deželna vlada poslala trgovinski in obrtniški zbornici poročilo c. kr. okrajnega glavarstva postojinskega o ustanovitvi obrtnih zadrug v sodnem okraju postojinskem.

Dne 6. septembra l. l. zjedinili so se obrtniki in trgovci v Postojini, da se razdelé v dve zadrugi, kateri bi se raztezali po celem sodnem okraju postojinskem. Jedna bi obsegala vse rokodelske obrte, izimši mesarske in tudi naslednje dopuščane obrte: obrt mojstrov staviteljev, kladezarjev, zidarjev, kamenarjev in tesarjev, dimničarjev, nadalje obrt trebečih smradotoče, izdelovanja in prodajanja orožja in strelivnih stvari, delanja in prodajanja ognjarskih tvarin, izdelkov in pa vsakovrstnih razpočnih stvari, obrt polaganja plinovodnih cevi, vrejanja svečave in dovajanja vode, obrt delanja in popravljanja parnih kotlov, obrt delanja kvart, zvrševanja podkovstva, potem vseh obrtov, katerih delo je mehanično ali kemijsko, razmnoževanje književnih ali umetniških proizvodov, ali trgovanje z njimi, in naposled tudi obrt fotografije. Druga zadruga pa bi obsegala vse gostilničarske in krčmarske obrte, nadalje mesarske, takisto trgovske in druge svobodne in dopuščane obrte.

Ker naslednjih obrtov ni v sodnem okraju postojinskem, namreč obrta mojstrov staviteljev in kamenarjev, obrta trebečih smradotoče, obrta delanja in prodajanja orožja in strelivnih stvari, delanja in prodajanja ognjarskih tvarin, izdelkov in pa vsakovrstnih razpočnih stvari, polaganja plinovodnih cevi, vrejanja svečave in dovajanja vode, delanja in popravljanja parnih kotlov in delanja kvart, bi pri sestavljanju pravil trebalo to uvaževati.

Od dopuščanih obrtov, uvrščenih v drugo zadrugo, obstojé zdaj le-ti: obrti občesnega prevajanja ljudij, gostilničarski in krčmarski obrti in obrt konjederstva. Zategadelj smeli bi to zadrugo imenovati: Zadrugo vsakovrstnih gostilničarskih in krčmarskih obrtov, voznikov, mesarjev in vseh trgovskih obrtov in drugih v 1) neimenovanih svobodnih obrtov.

Potemtakem mogli bi prvo zadrugo imenovati: Zadrugo rokodelskih obrtov, izimši mesarski obrt, potem fotografije in vseh drugih v 2) neimenovanih dopuščanih obrtov. Te opazke trebalo bi uvaževati pri sestavljanju pravil. Kar se tiče snovanja in okoliša druge zadruge, omenja odsek, da bi v drugo zadrugo uvrščeni mesarji, katerih je osem, s 130 gostilničarji in krčmarji jedno zadrugo, in 23 mlinarjev in žagarjev s 137 trgovci mogli osnovati drugo zadrugo, tako da bi bile v sodnem okraju postojinskem tri zadruge, od katerih bi jedna imela 137, druga 138 in tretja 160 udov. Ako pa uvažimo, da mnogo gostilničarjev poleg tega zvršuje še trgovski obrt, in da je želeti, da obrtniki snujejo zadrugo brez pritiska, potem se treba na to osirati. Odsek torej predlaga v zmislu željá obrtnikov omenjenega okraja ter v zmislu predloga c. kr. okrajnega glavarstva:

„Zbornica izreče naj se v svoji izjavi do slavne c. kr. deželne vlade, da se okoliš zadrugam v sodnem okraju postojinskem določi po rečenem načinu.“ Predlog je bil sprejet.

IX. Gosp. zbornični svetnik Franc Ks. Souvan poroča o prošnji vasi Studenec občine bloške v političnem okraju logaškem, da se jej dovolijo trije letni semnji za blago in živino.

Iz spisov je razvideti, da tri sosednje občine niso ugovarjale dovoljenju semnje, dočim sta dve proti dovolitvi, nekoliko radi tega, ker že imajo v občini Bloke, h kateri spada Studenec na leto pet semnjev ter ker bi 2. in 3. semenj bila skoraj ista dneva kakor semnja v Laškem Potoku. Z narodnogospodarskega stališča ne moremo priporočati semnje, zaradi tega predlaga tudi odsek: Zbornica naj se v

svoji izjavi do slavne c. kr. deželne vlade izreče proti dovolitvi dopustila. — Predlog je bil sprejet.

X. Gospod zbornični svetnik Makso Krenner utemeljuje naslednji predlog: Slavna zbornica naj sklene, po predsedništvu naj se popravi glavno ravnateljstvo c. kr. priv. južne železnice, da se v Ljubljani izdajejo biljeti za okrožno potovanje. Ko je gospod zbornični svetnik Karol Luckmann podpiral ta predlog, bil je jednoglasno sprejet.

Dnevne novice.

(Cerkvena sv. opravila.) Povodom pretresljive smrti Nj. c. kr. Visokosti presv. cesarjeviča nadvojvode Rudolfa daroval bode prevzv. gosp. knezoškof ljubljanski v tukajšnji stolnici slovesno črno sv. mašo v petek 8. februarija ob 10. uri dopoldne, ko se povrne od pogreba deželni predsednik gosp. baron Winkler, ki je pred svojim odhodom na Dunaj izrekel željo, naj se počaka s slovesnim mrtvaškim opravilom, da se ga more tudi on vdeležiti. — Istim povodom zaukazalo je ljubljansko škofijstvo, naj se v nedeljo 17. t. m. daruje po vseh farnih cerkvah slovesna votivna maša, katera je prihodnjo nedeljo ljudstvu z lece oznaniti, da izprosimo od Gospoda tolažbe in krepila za Nj. Veličanstvo in celo cesarsko družino in božjega blagoslova za Najvišjo cesarsko hišo in vse cesarstvo.

(Ostudno.) Predvčerajšnja noč okoli 10. ure zvečer so neki zlobneži pobili več oken v prvem nadstropji tukajšnje knezo-škofijske palače. Nocojšnjo noč pa je nekdo na dveh krajih palače „za vodo“ namazal zid s črnilom. Povod tem surovostim bil bi baje ta, ker na palači ni vihrala črna zastava povodom cesarjevičeve smrti. — Mi le pomilujemo ljudi, ki na tak ostuden način hočejo kazati domoljubje in cerkveno gorečnost, še bolj pa pomilujemo hujskače, višje in nižje vrste, ki posredno ali neposredno provzročujejo take izgrede. Lahko je naujskati nerazsodne ljudi, a težavneje brzdati razvnete strasti. S takim početjem grdi se le mesto in dežela pred svetom. Prepričani pa smo, da trezno misleče prebivalstvo odločno obsoja take junaške čine.

(Na Dunaji), kakor izvemo od prijatelja našega lista, ni običajno, da bi duhovske hiše in zavodi o žalostnih prilikah, kakor smo jo doživeli z gorkim sočutjem do presvetlega cesarja minule dni, razobešale črne zastave. Vemo za hišo prav blizu dvorske palače: — duhovski zavod je, in sicer nosi naslov cesarski kraljevski zavod, na čelu mu je sam c. kr. dvorni župnik, — mimo nje se pomikajo pogrebi umrlih udov cesarske družine. Dotični naš prijatelj videl je osem tacih pogrebov, drugi prijatelj dva, nikdar pa pri hiši nista videla razobešene črne zastave. Kako je bilo v tej zadevi o najnovejši priliki, sicer ne moremo povedati. Menimo pa, da ravno tako, kakor v prejšnjih časih. — Kar je na Dunaji pred očmi cesarjevimi prav, zakaj bi ne bilo tudi v Ljubljani? Duhovniki in duhovski zavodi kažejo dejanjsko sožalje v svojih molitvah in ne v „vidnih znamenjih“. Da so pa ljubljennemu vladarju bolj všeč molitve duhovnikov in vernikov, kakor črne zastave, dobro vemo, ker nam je znano, da se presvetli cesar prav pogostokrat v avdijencijah priporoča duhovnikom v molitev.

(Kranjska hranilnica) je povodom pretresujoče nesreče, katero je državi prizadela smrt Nj. c. in kr. Vis. cesarjeviča Rudolfa, poslala ljubljanskemu županu g. Grasselliju tristo goldinarjev s prošnjo, da jih razdeliti dá mej uboškeke ljubljanskega mesta. Delitev se bode vršila po želji hranilničnega ravnateljstva tisti dan, ko bode tukaj uradno žalostinsko cerkveno opravilo.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je prirastla nova hčerka. Ob Jadranskem morji so namreč Svečnični dan ustanovili za Barkovlje, Greto in Rojan sijajnim uspehom novo podružino na Greti. — Gotovo je tudi, kakor se nam poroča, da to ni bila zadnja podružnica med Slovenci na jugu. — Živeli zato naši bratje tam doli na braniku Slovenstva!

(Iz Trsta) se nam poroča, da je bil v soboto dopoldne na Greti v Ferlugovi gostilni shod mnogih rodoljubov iz Trsta in okolice, ki so za Greto, Barkovlje in Rojan ustanovili podružnico sv. Cirila in Metoda. Predsednik moške podružnice tržaške g. Mandić je pozdravil zbrane može in vnel za dobro stvar. Nato so bila prebrana pravila, ki se bodo predložila v potrjenje. V začasnem odboru sta kot predsednik g. Martelanec iz Barkovelj in kot tajnik g. Škabar iz Grete. Govo-

rili so še mnogi govorniki. Jeden govornikov je okoličanom očital britko resnico, da se nič ne brigajo za svojo narodnost, ker so nejedini proti skupnemu nasprotniku lahonskemu. Bilo je nekaj zastopnikov „Edinosti“, a bili so generali brez vojakov, katere so pustili doma. — Oglasilo se je takoj nekaj ustanovnikov in udov toliko, da so še isti večer zložili nad 100 gld. Začetek je dober, torej vrlo naprej! Narodu je treba oči odpirati, da ne bo zatajeval rodne matere ter pošiljal svojih otrok v italijanske šole.

(Notranjska posojilnica) v Postojini imela je v letu 1888 74.150 gld. 11 kr. dohodkov in 72.360 gld., 24 kr. izdatkov, torej skupnega prometa 146.510 gld. 35 kr. Bilanca izkaže gotovine v blagajnici koncem leta 1888 1789 gld. 8 1/2 kr., naloženega denarja pri drugih zavodih 340 gld., na inventarju 187 gld. 18 kr., posojil pa 181 družstvenikom 33.126 gld. 50 kr. in na zaostalih obrestih 519 gld. 3 kr. Zadrudnih deležev ima posojilnica 74 po 100 gld. in opravičnih 176 po 10 gld., tako, da znaša zadrudni fond skupaj 9160 gld. — Rezervni fond narastel je obrestovan na 2090 gld. — Hranilne vloge 98 vložnikov znašajo 22.750 gld. 53 kr., kapitalizovane obresti pa 664 gld. 10 kr., tedaj stanje tega konta 23.414 gld. 63 kr. — Na neizplačani dividendi izkaže bilanca 112 gld. 8 kr. in na predplačanih obrestih 328 gld. 5 kr. Iz konte za zgube in dobička razvidimo, da se je med letom na obrestih posojil vplačalo 1999 gld. 3 kr., na obrestih hranilnih vlog se je pa izplačalo med letom 110 gld. 46 kr. Konečno izkaže nam ta konto 857 gld. 83 kr. čistega dobička. — Ako primerjamo račun leta 1887 z onim leta 1888, vidimo, da so posojila od 27.549 gld. 11 kr. na 33.126 gld. 51 kr. in hranilne vloge od 14.607 gld. 99 kr. na 23.414 gld. 3 kr. narasle, iz česar posnamemo, da zavod vidno napreduje in vedno več zaupanja pridobiva. Hranilne vloge obrestujejo se po 4 1/2 % in posojila daje zadruga svojim udom po 7 % brez vsakakih drugih stroškov. — Uradni dan je vsak petek od 8.—12. ure dopoldne.

(Vabilo) k sedmemu rednemu občnemu zboru „Notranjske posojilnice“ v Postojini, kateri bode dne 10. februarja 1889 ob 4. uri popoldne v društveni pisarni s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor ravnatelja. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Poročilo nadzorovalnega odbora. 4. Volitev ravnateljskega odbora, in sicer: a) ravnatelja, b) blagajnika, c) kontrolorja, d) dveh namestnikov, e) Volitev šest članov v nadzorovalni odbor. 5. Predlogi družstvenikov.

(Občinski odbor v Jablanici) na Notranjskem je dne 3. t. m. v redni seji enoglasno imenoval g. Josipa Gorupa častnim občanom.

(Iz deželne šolskega sveta.) Učitelj v Colu, g. L. Punčuh, je premeščen v Sp. Idrijo; učitelj v Št. Vidu pri Cerknici, g. H. Likar v Grabovo; učitelj v Vipavi, g. Al. Lavrenčič, je dobil nadučiteljsko službo v Št. Vidu pri Vipavi; učiteljica v Postojini, gospa M. Moser, je dobila drugo učiteljsko službo v Št. Vidu pri Vipavi.

(Zaradi osepic) sta semnja dne 9. t. m. v Zagorji in dne 14. t. m. v Št. Lambertu od c. kr. okr. glavarstva litijskega prepovedana.

(V kranjsko hranilnico) je v januarju 2786 strank vložilo 789.807 gld., izplačalo se je 2349 strankam 498.901 gld.

Raznoterosti.

— Vatikan je, kakor piše „Frankf. Ztg.“, sporočil inozemskim škofom, naj protestujejo zoper najnovejši cerkveni rop, t. j. reformo, ki jo namerava Crispi izvesti glede italijanskih dobroteljskih ustanov.

— Nesreča na železnici. Dne 31. m. m. je osební vlak, prihajoč iz Namura, zadel ob steber nekega mostu pri Groenendaelu nedaleč od Bruslja v Belgiji; most se je vsled tega podrl, stroj, tovorni voz in štirji drugi vozovi so popolnoma razbiti. Kolikor se je dosedaj dognalo, usmrtenih je 14, ranjenih nad 50 oseb. Ranjenci so se prepeljali v Bruselj.

— Mesto Piza v Italiji je napovedalo konkurz. Upniki hočejo zarubiti in prodati mestno hišo. Neki list svetuje starešinstvu, naj se reši iz te zadrege z loterijo, katere prvi dobiček bi bil — znani nagnjeni stolp.

— H krščanski veri je prestopila ujna ameriškega milijonarja Vanderbilta, gđe. Fontillati, ki ima premoženja svotico 200 milijonov dolarjev.

— Olajšujoča okoliščina. Zatoženec: „Konečno še prosim slavno sodišče, da pri določevanju moje kazni izvoli v poštev vzeti kot olajšava-jočo okoliščino — mlada leta mojega zagovornika.“

Telegrami.

Dunaj, 6. febr. Cesaričinja Štefanija, ki je že prevzela protektorat cesarjevičevega dela „Oesterreich-Ungarn in Wort und Bild“, bode v kratkem sprejela Weilena in Jokaia, ki še obdržita vredništvo. Vsled včerajšnjega pogreba se je na novo vzbudila žalost za pokojnim cesarjevičem; to žalost zopet izražajo dunajski časniki. S sočutjem opisujejo ganljivi prizor, ko je včeraj cesar proti obredu nepričakovano in proti navadi spremil krsto dragega sina v rakev.

Rim, 5. febr. Kakor poroča „Voce della Verità“, shujšalo se je zadnjo noč kardinalu Ledóchowskiu.

Pariz, 5. febr. Sodišče je zaukazalo razpustitev panamske družbe ter je za likvidatorja imenovalo Bruneta.

Pariz, 5. februarja. Predsednik republike je sprejel ostavki pravosodnega ministra Ferrouillata in državnega podtajnika nasebinskega oddelka, kontre-admirala de la Porte-ja; radikalni poslanec Guyot-Dessaigne je postal pravosodni minister.

Carjigrad, 6. febr. Salisbury je na vprašanje turške vlade preklical govorico, da bo Withe odpoklican.

Listnica opravištva:

G. M. L. v M.: Vse plačano za pr. l.
G. J. Z. v P.: O ni treba več; dobro odmerjeno vse za t. l.

Umrli so:

1. februarja. Marija Višič, gostija, 90 let, Kravja dolina št. 11, marasmus.
2. februarja. Anton Pirc, prisiljenec, 56 let, Poljanski nasip št. 50, pljučni edem. — Alojzij Zupančič, rudokop, 56 let, Kravja dolina št. 11, vsled novih snoji v možganih.
4. februarja. Jurij Dolenc, čevljar, 22 let, Hrenove ulice št. 11, jetika.

V bolnišnici:

29. januarja. Terezija Müller, delavka, 36 let, jetika.

Tuji.

3. februarja.

Pri **Mattéu**: G. Engel, Gessler, Grünberger, trgovci, z Dunaja. — Candolini iz Kranja. — Fiala, potovalec, z Dunaja — Gustin iz Rudolfovega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
		barometra v mm	termometra po Celsiusu			
7. u. jut.	730-1	—2-2	brezv.	megla	0-00	
5. 2. u. pop.	733-2	—0-6	sl. vzh.	oblačno		
9. u. zveč.	736-1	—2-0	"	"		

Srednja temperatura —1.6° C., za 1.0° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

6. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 30 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16%	83 " 80 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 " 35 "
Papirna renta, davka prosta	98 " 80 "
Akcije avstr.-ogerske banke	894 " — "
Kreditne akcije	312 " 10 "
London	120 " 75 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 56 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 67 "
Nemške marke	59 " 12 1/2 "

Parno ribje olje

zoper bramorje, krvice (rachitis), sušico, kronične spuščaje itd. itd. se dobiva v steklenicah po 60 kr. v lekarni Piccoli „pri angelju“ v Ljubljani (Dunajska cesta). — Zunanja naročila proti povzetju izneska. — Pri večjem nakupu rabat. (20-13)

Kupi se hiša

pripravna v stanovanje za vpokojenega duhovnika.

Natančnejši dogovor ustno.

Sv. Križ poleg Litije, dne 3. febr. 1889.

J. Marolt.

(6-1)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,
izdelovalec oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,
za Franciškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnatih barv v ploščevinastih puščah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firnežu najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na najnovejši in najboljši način

umetne

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živeca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckega (čevlarskega) mostu, I. nadstropje. (50-17)

Nič več mokre noge ali trdo usnje!

To doseže le I. Bendiksa iz Št. Valentina c. kra. priv. nepremočljiva

hranilna mast za usnje

potrjena s stotinami pričeval (cene: cela škatlja 1 gld., 1/2 škatlje 50 kr., 1/4 škatlje 25 kr., 1/8 škatlje 12 1/2 kr.), potem za likanje usnja ravnokar patentovana

hranilna tinktura za usnje

ne lak za usnje ali momentni lik, tudi ne apretura za usnje, marveč bolj oljnato likalno črnilo, katero je preskusilo c. kr. državno vojno ministerstvo ter dovolilo, da se sme rabiti za usnje v c. kr. armadi. Cene: 1 kilo 1 gld. 20 kr., 1 steklenica št. 1: 1 gld., št. 2: 40 kr., št. 3: 20 kr. Razprodajalec rabat. Dobiva se v vseh večjih krajih monarhije, v Ljubljani pri gg. Schusnigu & Weberju in A. Krisperju. — Svačimo pred ponarejanji! Prosi se za ponudbe v razprodajanje, kjer se ni založb. (30-1)

Koverte s firmo
priporočila
Katoliška Tiskarna
po nizkej ceni.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatijske Soulae (Gironde).

Dom MAGUELONNE, prijor.

Najčeste odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustreženo našim p. n. čitateljem, opozoruj na to starodavno ter prekristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrška **SEGUIN** Bordeaux (Francija)

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobica se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (26)

